

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Фінансовий та страховий менеджмент
(назва магістерської програми)

на тему: «Фінансова стійкість страхової компанії»
(назва теми)

Виконавець:
студент **ЦЗВФН**
Пєткова_Олена_Олександрівна _____ /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:
_д.е.н.,_професор_____
(науковий ступінь, вчене звання)
Барanova_Вікторія_Глібівна _____ /підпис/
(прізвище, ім'я, по батькові)

ODESA – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Страхування є системою страхового захисту від ймовірного настання різного роду ризику. Страховик вважається тільки посередником у даній системі взаємовідносин, при цьому на відповідальності якого тривалий етап часу присутні великі суми грошових коштів. Внаслідок цього необхідно забезпечити його фінансову стійкість і платоспроможність.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у розробленні теоретико-методичних рекомендацій і пропозицій, спрямованих на вдосконалення фінансової стійкості страхової компанії ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» і визначення напрямків щодо його поліпшення.

Завдання дослідження:

- визначити сутність фінансової стійкості страхової компанії та фактори впливу на неї;
- охарактеризувати платоспроможність страхової компанії як основної ознаки її фінансової стійкості;
- сформулювати методичні підходи до оцінки фінансової стійкості страхової компанії;
- оцінити фінансовий стан ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- здійснити аналіз фінансової стійкості страхової компанії ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- охарактеризувати проблеми у фінансової стійкості компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- визначити перспективи розвитку «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» на страховому ринку України;
- надати рекомендації щодо прогнозування фінансової стійкості страховика «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»;
- сформулювати рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості страхової компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

Об'єктом дослідження є процес оцінки фінансової стійкості страхової компанії.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних та організаційних аспектів щодо виявлення рівня фінансової стійкості страховика.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та вирішення основних завдань магістерської роботи було використано широкий спектр методів дослідження. Зокрема, загальнонаукові методи пізнання, метод теоретичного узагальнення, історичний метод, метод порівняння, абстрагування та узагальнення, статистико-економічні методи, зокрема: графічний, регресійного аналізу, таксономічного аналізу (розрахунок синтетичного багатовимірного індикатора, інтегрального показника ефективності управління фінансовим результатом банку), побудова математичних моделей розрахункових алгоритмів в електронних таблицях Excel. Крім того був застосований метод наукової абстракції та узагальнення – при формулюванні висновків дослідження.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти України, які регулюють фінансову діяльність у вітчизняних страхових організаціях, монографії вітчизняних і зарубіжних авторів, публікації в наукової періодичної преси, матеріали науково-практичних конференцій та семінарів. Інформаційною базою роботи є бухгалтерська, фінансова і статистична звітність ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг кваліфікаційної роботи - 77 сторінок, у тому числі на 21 із них розміщено 19 таблиць, 6 ілюстрацій та 7 формул, список використаних джерел із 53 найменувань.

Публікації. Наукові результати отримані автором були опубліковані у V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи фінансової стійкості страхової компанії*» розглянуто сутність фінансової стійкості страхової компанії та фактори впливу на неї, платоспроможність страхової компанії як основна ознака її фінансової стійкості, методичні підходи до оцінки фінансової стійкості страхової компанії.

У другому розділі «*Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»*» проаналізовано оцінювання фінансового стану ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ», Аналіз фінансової стійкості страхової компанії ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ», Проблеми фінансової стійкості компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

У третьому розділі «*Напрями підвищення фінансової стійкості страхової компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ»*» запропоновано перспективи розвитку компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» на страховому ринку України, рекомендації щодо прогнозування фінансової стійкості страховика «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ», рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості страхової компанії «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1) Фінансова стійкість - це такий стан фінансових ресурсів, їх розподіл і використання, що сприяє розвитку страхової організації, при якому забезпечується безумовне виконання зобов'язань перед страховальниками на основі позитивної динаміки прибутку при збереженні платоспроможності з урахуванням трансферу ризику та зміни економічної кон'юнктури.

2) Платоспроможність є однією з найважливіших умов або чинників страхового бізнесу та виступає своєрідним потенціалом для виконання страховиками своїх функцій у ринковій економіці. Неспроможність страховика покрити страховий ризик може привести до порушення безперервності процесу господарського відтворення, спричинити банкрутство страховика та, врешті-решт, дестабілізувати діяльність ринкової економіки і навіть зруйнувати механізми її саморегуляції.

3) Аналіз існуючих методичних підходів до визначення рівня фінансової стійкості довів, що аналіз фінансової стійкості страхової компанії здійснюється в розрізі таких елементів: власний капітал, тарифна політика, збалансованість страхового портфеля та страхові резерви, інвестиційна політика, перестрахування.

Можна виділити три основні та органічно взаємопов'язані складові фінансової стійкості страхових компаній, такі як надійність, платоспроможність та ліквідність. Усі вони впливають на формування рівня довіри до страховика та є підґрунтам визначення його фінансової стійкості.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» дозволив зробити наступні висновки:

1) Не дивлячись на невисокі значення деяких показників, компанія повністю ліквідна, так як майже всі розраховані показники на рівні або вище нормативних, і, отже, компанія відповідає за своїми зобов'язаннями.

2) Аналізуючи показники ліквідності за період 2017-2020 рр., можна зробити висновок, що поточна, абсолютна та загальна ліквідність протягом усього досліджуваного періоду вище норми, але коефіцієнт покриття короткострокових зобов'язань власним оборотним капіталом нижчий від нормативного, що свідчить про невисокий рівень покриття короткострокових зобов'язань власним оборотним капіталом.

3) На протязі періоду, що аналізується, фактичний запас перевищує нормативний запас, що свідчить про можливість виконання страхововою компанією всіх своїх зобов'язань перед клієнтами вчасно і в повному обсязі, а також про високий рівень платоспроможності.

4) Динаміка таких показників як коефіцієнт автономії, коефіцієнт концентрації залученого капіталу, коефіцієнт фінансової незалежності та коефіцієнт маневреності власних коштів є незадовільною та результати даних показників дуже відхиляються від норми. Ця ситуація свідчить про те, що страхована компанія не має достатньої частки власних засобів та залежить від зовнішніх джерел фінансування. Проте коефіцієнт абсолютної, поточної та загальної ліквідності показують, що страхована компанія має достатньо вільних фінансових коштів і, тому, у разі потреби готова погасити свою заборгованість.

На основі теоретичних положень та результатів аналізу діяльності ПрАТ СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» можна зробити висновки, що:

1) Страховик є лідером на страховому ринку України та входить в топ-3 страхових компаній України. Також компанія має збалансований портфель, присутність в корпоративному та роздрібному сегменті страхового ринку, акцент виключно на прибутковий ріст – довгострокова стратегія роботи ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ». Основною ціллю в роботі страхової компанії це досягнення позиції №1 серед страховиків українського ринку. Розробка та запуск нових унікальних продуктів на ринку України.

2) Проаналізувавши отримані прогнозні дані на 2021 рік, можна зробити висновок, що спостерігається тенденція до незначного зменшення чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ», який у 2021 році повинен скласти 1086332 грн.

3) До напрямів підвищення її фінансової стійкості і прибутковості ПрАТ «СК «АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ» слід віднести:

- підвищення частки власного капіталу організації;
- постійний контроль дебіторської заборгованості;
- формування збалансованого страхового портфеля;
- вдосконалення продуктової лінійки та розробка нових продуктів страхування;

Пропоновані рекомендації повинні сприяти підвищенню рівня фінансової стійкості страховика.